

**Nærøyfjorden
verneområdestyre**

Postadresse
Nærøyfjorden verneområdestyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse
Fjordsenteret
5745 Aurland

Kontakt
Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3134

fmvlpost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/naroyfjorden

Arild Magnar Dyrdal

5747 GUDVANGEN

Sakshandsamar Jorunn Vallestad

Vår ref. 2021/8179-0 432.2

Dykkar ref.

Dato 14.06.2021

Dispensasjon - Nærøyfjorden landskapsvernområde - Hjølmo - Motorferdsel - reparasjon stølshus, skjøtsel og næring - Arild Dyrdal

Sender vedlagt saksprotokoll med saksframlegg frå Nærøyfjorden verneområdestyre.

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28 - 29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til å sjå saksdokument.

Med helsing

Audun Mo
Nærøyfjorden verneområdestyre

Jorunn Vallestad
verneområdeforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Aurland kommune
Statsforvaltaren i Vestland
SNO Aurland

Arkivsaksnr: 2021/8179-0
Sakshandsamar: Jorunn Vallestad
Dato: 31.05.2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nærøyfjorden verneområdestyre	46/21	07.06.2021

Saksframlegg - Nærøyfjorden landskapsvernområde - Hjølmo - Motorferdsel - reparasjon stølshus, skjøtsel og næring - Arild Dyrdal

Innstilling frå forvaltar

Nærøyfjorden verneområdestyre gjev Arild Dyrdal løyve til å køyra på stien frå Hjølmaabrua og opp til stølshuset på Hjølmo for fylgjande transport:

- Bruk av traktor og motorisert trillebår for å frakte torv mellom stølshusa 58/1 og 67/9
- Bruk av motorisert køyretøy for å fjerne skrot frå tidlegare bygge- og vedlikehaldsaktivitetar
- Bruk av slåtteutstyr og ATV for å gjennomføre skjøtsel på stølsvollen (slått, raking og bortkøyring)
- Frakt av nødvendig utstyr til stølshusa 67/2 og 9 i samanheng med næringsverksemd, totalt 4 turar.

Løyve er gjeve med heimel i verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernområde og naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd og fyrste alternativ.

Løyvet er gjeve med fylgjande vilkår:

- Køyring skal avgrensast til det som er naudsynt for å gjennomføre tiltaka omtalt i dette saksframlegget. Arbeidet skal planleggast godt for å få færrest mogleg turar. Slåmaskin kan fraktast opp til stølen på traktor saman med annan transport.
- Køyring skal berre gjennomførast når det er tørt slik at det blir minst mogleg spor i terrenget.
- Køyring i høve skjøtsel, vedlikehald og rydding skal gjennomførast i perioden 1. juli – 31. august.
- Løyve til køyring for frakt av utstyr i høve næringsverksemd gjeld ut 2021 og maks 4 turar. Så langt mogleg skal dette koordinerast med transporten i høve skjøtsel og vedlikehald.

- Køyretraseen skal følgje stien til stølen.
- Dette løyvet skal vera med under transport.
- Det skal sendast rapport til sekretariatet for verneområdestyret innan 01.11.2021 om gjennomført transport. Rapporten skal innehalde tal på turar køyrd frå Hjølmo bru til stølsvollen.

Saksprotokoll i Nærøyfjorden verneområdestyre - 07.06.2021

Handsaming i møte

Vedtak i samsvar med innstilling frå forvaltar.

Vedtak

Nærøyfjorden verneområdestyre gjev Arild Dyrdal løyve til å køyra på stien frå Hjølmoabru og opp til stølshuset på Hjølmo for fylgjande transport:

- Bruk av traktor og motorisert trillebår for å frakte torv mellom stølshusa 58/1 og 67/9
- Bruk av motorisert køyretøy for å fjerne skrot frå tidlegare bygge- og vedlikehaldsaktivitetar
- Bruk av slåttestyr og ATV for å gjennomføre skjøtsel på stølsvollen (slått, raking og bortkøyring)
- Frakt av nødvendig utstyr til stølshusa 67/2 og 9 i samanheng med næringsverksemd, totalt 4 turar.

Løyve er gjeve med heimel i verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernområde og naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd og fyrste alternativ.

Løyvet er gjeve med fylgjande vilkår:

- Køyring skal avgrensast til det som er naudsynt for å gjennomføre tiltaka omtalt i dette saksframlegget. Arbeidet skal planleggast godt for å få færrast mogleg turar. Slåmaskin kan fraktast opp til stølen på traktor saman med annan transport.
- Køyring skal berre gjennomførast når det er tørt slik at det blir minst mogleg spor i terrenget.
- Køyring i høve skjøtsel, vedlikehald og rydding skal gjennomførast i perioden 1. juli – 31. august.
- Løyve til køyring for frakt av utstyr i høve næringsverksemd gjeld ut 2021 og maks 4 turar. Så langt mogleg skal dette koordinerast med transporten i høve skjøtsel og vedlikehald.
- Køyretraseen skal følgje stien til stølen.
- Dette løyvet skal vera med under transport.
- Det skal sendast rapport til sekretariatet for verneområdestyret innan 01.11.2021 om gjennomført transport. Rapporten skal innehalde tal på turar køyrd frå Hjølmo bru til stølsvollen.

Saksopplysningar

Arild Dyrdal eig stølshusa 67/2 og 9 på stølen Hjølmo i Dyrdal. Han har løyve til køyring inntil 30 turar i året til Hjølmo bru. No søker han om køyring frå brua til stølshusa og mellom husa på sjølve stølsvollen. Hjølmo er stølen til Dyrdal og Styvi. Det er ikkje aktiv stølsdrift her lenger, men området vert nytta til sauebeite og rekreasjon. Arild Dyrdal driv utleige av stølshusa sine på Hjølmo.

Frå søknaden:

Søknaden gjelder følgende.

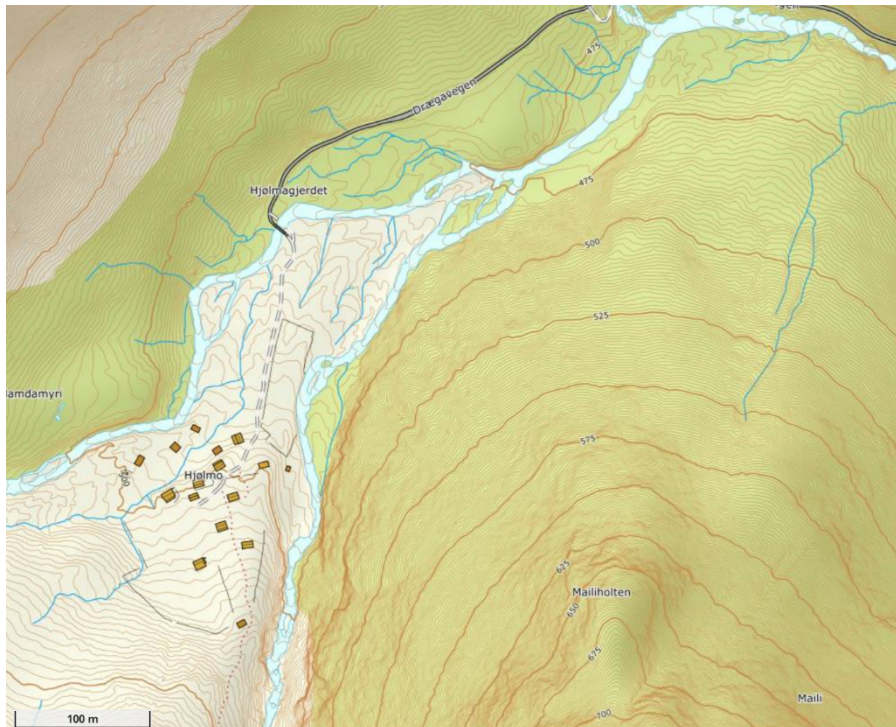
1. Torvtaket på stølshuset til 67/9 trenger vedlikehold. I den forbindelse må det brukes traktor til å frakte torv mellom stølshuset til 58/1 og nevnte stølshus. Arbeidet må utføres i en tørkeperiode. Det har sammenheng med arbeidets art og det å skåne stølsvollen i forbindelse ved bruk av aktuelle kjøretøy - traktor med og uten henger og motorisert trillebår. Arbeidsomfanget beregnes til 3 dager, over en arbeidsperiode på 7 dager.
2. Rydding og fjerning av eldre skrot, fra tidligere bygge- og vedlikeholdsaktiviteter, på stølshusene 67/ 2 og 9. Arbeidsomfang 1 dag, arbeidsperiode 3 dager
3. Skjøtsel: Selbøen på Hjølmo er inndelt i tre områder, heimi-garden, frami-garden og området utenfor bjørnemuren. På område frami-garden har det ikke vært utført skjøtsel på lang tid. Har som siktemål, i sammenheng med vedlikehold av taket å utføre skjøtsel på området - Frami-garden. Arbeidet vil bestå i slått, raking og bortkjøring. Aktuelle kjøretøy. Traktor, ATV og slåtteutstyr. Arbeidsomfang 3 dag, arbeidsperiode 5 dager.
4. Stølshuset 67/2 og 9 brukes i næringsvirksomhet. I den forbindelse søkes det om dispensasjon til frakting av nødvendig utstyr i sammenheng med virksomheten. Arbeidsomfanget her handler om antall turer, som beregnes til 7.

Dokument som bakgrunn for saka:

- Søknad frå Arild Dyrdal, datert 28. mai 2021

Søknaden vert vurdert etter:

- Forskrift om vern av Nærøyfjorden landskapsvernområde av 08.11.2002
- Naturmangfaldlova av 19. juni 2009
- Forvaltningsplan for Nærøyfjorden, rapport nr. 1 – 2008

Kart med Hjelmo. Stipla linje viser trase for transport. Kopi frå Fylkesatlas

Lovgrunnlaget

Føremålet i Nærøyfjorden landskapsvernområde er definert i verneforskrifta § 2: «Føremålet med Nærøyfjorden landskapsvernområde er å ta vare på eit vakkert og eigenarta natur- og kulturlandskap frå fjord til fjell i eit storfelt isbreutforma landskap med eit mangfald av plante- og dyreliv og der eit kulturlandskap med slåtteteigar, beitelandskap, stølsområde, gardsbruk og kulturminne, skapt gjennom aktiv landbruks-drift, utgjer ein vesentleg del av landskapets karakter».

Alle inngrep eller tiltak som kan endre eller verke inn på landskapets art eller karakter er forbode. Vanleg vedlikehald som ikkje fører til vesentlege fasadeendringar på bygningar kan gjennomførast utan søknad. «Motorferdsle på land og i vatn/vassdrag er forbode, likeeins lågtflyging under 300 meter og landing» jf. § 3 pkt. 2.1. I verneforskrifta er det ikkje opna for å gje løyve til motorferdsel i utmark på barmark, men det kan søkjast om å løyve til å bruka snøskuter til transport av brensel, utstyr og proviant til hytter og stolar. Køyring på barmark må vurderast etter naturmangfaldlova § 48 1. ledd fyrste alternativ som seier at verneområdestyret kan «gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig».

Etter naturmangfaldlova (nml) § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggjast til grunn ved utøving av offentleg mynde, og det skal koma fram av vedtaket korleis prinsippa er vurdert og vektlagt i saka.

Vurdering

Å ta vare på stølsområda er ein del av formålet med vernet av Nærøyfjorden landskapsvernområde. Det er positivt at Arild Dyrdal ynskjer å vedlikehalde stølshuset, frakte ut gammalt skrot og slå selbøen. Vedlikehald av torvtak vert rekna som vedlikehaldsarbeid, og er ikkje søknadspliktig. Det er om lag 200 meter frå Hjølmo bru til stølshusa. Køyretraseen føl stien til stølen, som har høg tåleevne. Det har vore gjennomført transport på denne strekninga før utan at det har sett store spor i terrenget. Arild Dyrdal bereknar at arbeidet som er planlagt gjennomført på stølsvollen vil ta totalt 15 dagar. Arbeidet vil leggjast til tørre periodar i juli og august. Løyve til motorferdsle vil vere naudsynt for å kunne gjennomføre det planlagde arbeidet.

Verneforskrifta opnar ikkje for køyring på barmark, men legg opp til at transport i utmarka skal føregå på vinterføre, ettersom dette er meir skånsamt for terrenget. Denne saka må derfor handsamast etter nml. § 48.

Det er ikkje kjente førekomstar av trua artar eller naturtypar i tiltaksområdet (naturbase 31.05.2021). Det er god kunnskap om området gjennom forvaltningsplan og skjøtelsesplan, og frå fleire befaringer i området. Kunnskapsgrunnlaget jf. nml. § 8 vert vurdert som godt i denne saka, og føre-var-prinsippet jf. nml. § 9 er tillagt liten vekt. Forvaltar vurderer transporten det er søkt om til skjøtsel og vedlikehald som naudsynt, og meiner bruk av traktor, ATV og slåmaskin er ein miljøforsvarleg metode til dette føremålet jf. nml. § 12.

I arbeidsperioden vil køyring medføre ein del støy og den samla belastninga på området vil auke, jf. nml. § 10. I tillegg til arbeid som går på vedlikehald og skjøtsel av stølshus og stølsvoll søker Arild Dyrdal om 7 turar i løpet av året for å transportere inn utstyr til stølshusa i høve utleigeverksemd. I 2017 søkte Arild Dyrdal om 10 turar til same formål, men fekk berre innvilga 2. Dette vart grunngjeve med at den samla belastninga vart for stor og at løyve ville kunne gje presedens for barmarkskøyring andre stadar i verneområdet. I Dyrdal har det ikkje vore tradisjon for å bruke snøskuter, og det er ein viss fare for snøskred på vegen mellom Dyrdal og Hjølmo. Sidan strekingen frå brua til stølen er såpass kort og har høg tåleevne, har det derfor vore praksis å gje løyve til nødvendig transport på barmark i staden for på vinterføre.

Verneforskrifta opnar for at det kan gjevast løyve til transport av brensel, utstyr og proviant til hytter og stølar. Når det blir drive utleige av stølshusa vil dette behovet auke, og dette er ikkje noko som er omtala i verneforskrifta. Køyring på barmark i samband med utleigeverksemd er heller ikkje omtalt i forarbeidet til verneforskrifta eller i forvaltningsplanen. I forvaltningsplanen er det lagt vekt på å halde motorferdsel i området på eit lågt nivå, og transportbehov skal samordnast. Køyringa det er søkt om vil gje ein auka belastning av støy i området. I tillegg vil køyring på stien over tid kunne føra til at det vert opparbeid tydelegare køyrespor enn i dag.

Då det i 2017 vart gitt løyve til to turar vart det samtidig gitt løyve til transport i høve vedlikehald av stølshus, og det vart argumentert med at dette burde kunne kombinerast slik at det meste av transport som var naudsynt til utleigeverksemda burde kunne takast samtidig med denne transporten. Det same argumentet kan brukast denne gongen. Det kan stillast spørsmål ved om utleigeverksemd som er avhengig av at det blir transportert inn utstyr kvar gong stølshuset skal leigast ut er forsvarleg drift i eit verneområde der målet er minst mogleg motorisert ferdsel. Verneområdeforvaltar meiner utleigeverksemda bør kunne organiserast

og planleggast slik at det er minst mogleg behov for transport, og at transporten blir samla til eit færre tal turar i løpet av året.

Samtidig er det eit mål i besøksstrategien for Nærøyfjordområdet at ein skal leggje til rette for lokal verdiskaping. Det overordna målet der er «ein god balanse mellom å ta vare på verneverdiane, gje gode opplevingar for besøkjande og leggje til rette for lokal verdiskaping.» Med tanke på den korte strekninga det her er snakk om å køyre, på eit underlag med relativt høg tåleevne, og utan registreringar av trua natur, meiner verneområdeforvaltar at det blir for strengt å ikkje gje løyve til noko køyring knytt til utleigeverksemda i det heile tatt. Sjølv om mykje utstyr bør kunne bærast den korte vegen frå brua, eller fraktast inn i løpet av dei to månadane det foregår arbeid på stølen, er det ikkje urealistisk at det vil vere behov for transport av tyngre gjenstandar også utanfor dette tidsrommet. For å redusere den samla belastninga på området, samtidig som ein legg til rette for verdiskaping, foreslår forvaltar å gje løyve til 4 turar for transport av utstyr i tillegg til den nødvendige transporten knytt til skjøtsel og vedlikehald. Spesielt bør det å transportere utstyr inn kunne kombinerast med det å køyre ut skrot frå tidlegare byggeaktivitetar.

Dersom køyringa medfører vesentleg skade på naturmiljøet, kan tiltakshavar bli pålagt å ta kostnadane med å utbetra skadane jf. nml. § 11.

Konklusjon

Forvaltar meiner motorferdsla til føremålet i søknaden kan vurderast etter naturmangfaldlova § 48. Køyringa er vurdert til i liten grad å påverka verneverdiane, og til ikkje å vere i strid med verneformålet. For å redusere den samla belastninga på området med tanke på støy og opparbeiding av køyrespor i terrenget, blir det foreslått å gje løyve til færre turar for transport av utstyr knytt til utleige enn dei 7 omsøkte turane. Meir av denne transporten bør kunne samordnast med det planlagde arbeidet. På bakgrunn av vurderingar etter verneforskrifta, naturmangfaldlova § 48 og §§ 8-12, meiner forvaltar det kan gjevast løyve til nødvendig transport i høve reparasjon av torvtak, skjøtsel på stølsvollen og uttransport av gammalt materiale, og i tillegg 4 turar med transport i samband med utleige av stølshuset.